

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

27 лютого 2024 року

№ 9-4

Київ

Про затвердження Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України “Про запобігання корупції” у Рахунковій палаті

Відповідно до статті 53¹ Закону України “Про запобігання корупції”, статей 25 та 26 Закону України “Про Рахункову палату”, Антикорупційної програми Рахункової палати на 2023 – 2025 роки, Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України “Про запобігання корупції” у Рахунковій палаті, що додається.

2. Секретарю Рахункової палати – керівнику апарату Ігорю Куцу забезпечити ознайомлення посадових осіб апарату Рахункової палати з Положенням про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України “Про запобігання корупції” у Рахунковій палаті.

3. Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України “Про запобігання корупції” у Рахунковій палаті набирає чинності з дня прийняття цього рішення.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Рахункової палати Ольгу Піщанську.

Голова

Ольга ПІЩАНСЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення Рахункової палати
від 27.02.2024 № 9-4

Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» у Рахунковій палаті

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження в Рахунковій палаті механізмів заохочення та формування культури викривачів повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

2. Рахункова палата заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

3. Дія цього Положення поширюється на членів Рахункової палати та працівників апарату Рахункової палати.

4. У Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) корупційні правопорушення – діяння, що містять ознаки корупції, вчинені особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, за які законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

2) правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

3) повідомлення про корупцію (далі- повідомлення) – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

4) викривач – особа, яка повідомила достовірну інформацію про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання;

5) уповноважений підрозділ – структурний підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання корупції», «Про інформацію», «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних».

5. Положення відповідно до Закону регламентує:

- 1) мету заохочення та формування культури викривачів повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону в Рахунковій палаті;
- 2) правову основу заохочення та формування культури викривачів повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- 3) форми заохочення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- 4) організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення викривачів;
- 5) права та гарантії захисту викривачів;
- 6) систему заохочень викривачів.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення викривачів

1. Метою заохочення викривачів повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону є сприяння членам Рахункової палати та працівникам апарату Рахункової палати виявляти та повідомляти про можливі факти правопорушень, вчинені іншими працівниками, для дотримання норм антикорупційного законодавства, притягнення винних осіб до відповідальності та попередження вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону в подальшому.

2. Метою формування культури викривачів виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншими працівниками, є сприяння доброчесності працівників, зменшення негативних настроїв та створення запиту на стратегію доброчесної поведінки, що сприятиме формуванню поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури Рахункової палати.

III. Правова основа механізмів заохочення

1. Правову основу функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення викривачів становлять Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією, Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією та Закон.

Крім того, враховуючи євроатлантичні інтеграції та євроінтеграційний вектор розвитку України, при розробленні Положення врахована Директива (ЄС) 2019/1937 Європейського Парламенту і Ради ЄС від 23.10.2019 «Про захист осіб, які повідомляють про порушення законодавства Союзу».

2. Рахункова палата забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом розроблення та затвердження нормативного документа, який встановлюватиме порядок організації роботи з повідомленнями про корупцію в Рахунковій палаті.

3. Рахункова палата формує нульову толерантність до корупції серед працівників шляхом проведення активної комунікаційної та просвітницької діяльності одночасно з реалізацією антикорупційних заходів, передбачених Антикорупційною стратегією та Антикорупційною програмою Рахункової палати.

IV. Форми заохочення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

Формами заохочення є:

надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;

впровадження матеріального заохочення викривачів;

формування сприятливого середовища для викривачів у середині Рахункової палати;

розробка методичних матеріалів щодо етичної поведінки в установі, зокрема формування поваги до викривачів, як відповідальних громадян;

проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення викривачів

1. Член Рахункової палати чи працівник апарату Рахункової палати, якому стала відома достовірна інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим членом Рахункової палати чи іншим працівником апарату Рахункової палати, зобов'язаний негайно (не пізніше наступного робочого дня) повідомити про це Голову Рахункової палати та уповноважений підрозділ.

2. Голова Рахункової палати організовує та контролює роботу щодо розгляду повідомлень про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та

формування культури повідомлення викривачів здійснює уповноважений підрозділ.

4. Уповноважений підрозділ здійснює заходи заохочення повідомлень шляхом:

ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення в Рахунковій палаті;

якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали, в частині порушень корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених членами Рахункової палати чи працівниками апарату Рахункової палати;

постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;

надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту прав викривачів;

розміщення на офіційному вебсайті інформації про внутрішні канали для повідомлень.

5. Уповноважений підрозділ у межах повноважень вживає заходів щодо захисту працівників, які є викривачами.

Керівник уповноваженого підрозділу визначає особу, відповідальну за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

6. Уповноважений підрозділ здійснює організацію заходів заохочення повідомлення шляхом:

проведення послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції всередині органу;

неприпустимості всіх видів корупційних практик всередині органу;

об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;

забезпечення невідворотності відповідальності у кожному випадку виявлення порушень;

забезпечення конфіденційності при взаємодії з викривачами;

прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності Рахункової палати в межах дискреційних повноважень;

негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрози їх застосування щодо викривачів.

VI. Права та гарантії захисту працівників Рахункової палати як викривачів

1. Член Рахункової палати чи працівник апарату Рахункової палати, який є викривачем, має такі права:

бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;

подавати докази для підтвердження своєї заяви (повідомлення);

отримувати від уповноваженого підрозділу підтвердження прийняття та

реєстрації заяви (повідомлення);

надавати пояснення, свідчення або відмовитися від їх надання;
на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом своїх прав, як викривача;

на конфіденційність;

на повідомлення без зазначення відомостей про себе (анонімно);

отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;

на захист трудових прав;

інші види заохочень у межах законодавства.

2. Крім передбачених Законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненим повідомленням, уповноважений підрозділ додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача порівняно з іншими працівниками, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування або будь-яких інших форм психологічного впливу, з метою захисту прав викривача.

3. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть у випадку, коли особа, яка надала повідомлення, не є викривачем у розумінні норм Закону.

4. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, за винятком випадків, передбачених Законом.

5. Уповноважений підрозділ зобов'язаний перевіряти кожен факт розкриття та/або розголошення конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вживати заходів для притягнення до відповідальності винних осіб.

VII. Система заохочень викривачів

1. Система заохочень викривачів може поєднувати застосування до викривачів моральних та матеріальних стимулів.

2. Моральне стимулювання викривачів може здійснюватися шляхом застосування заходів заохочення, передбачених законодавством, без розкриття у внутрішньому документі (наказі) про застосування заходу заохочення дійсних підстав заохочення, за винятком випадків, коли викривач надав письмову згоду на розкриття інформації про його особу.

3. До викривачів, які є державними службовцями, можуть застосовуватися такі види заохочень, передбачені статтею 53 Закону України «Про державну службу»:

оголошення подяки;

представлення до нагородження відомчими відзнаками (подяка, грамота, почесна грамота);

представлення до відзначення державними нагородами.

4. Матеріальне стимулювання (в межах фонду оплати праці та законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

повідомлення про корупцію скеровано працівником добровільно;

викладена в повідомленні інформація не є загальновідомою;

виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

Термін «добровільно» означає те, що особа прийняла рішення без впливу зовнішніх факторів, таких як проведення стосовно заявника службової перевірки чи службового розслідування тощо.

5. Матеріальне заохочення може здійснюватися у межах фонду оплати праці та у спосіб визначений законодавством.

Заступник начальника відділу
запобігання та виявлення корупції

Сергій ЯРЕМА